

Sygn. akt: I C 356/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

L., dnia 21 grudnia 2011 r.

Sąd Rejonowy w Lubinie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Witold Cieślik

Protokolant: Ewelina Kurdziel

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2011 r.

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego J. G. reprezentowanego przez przedstawicieli ustawowych A. G. i D. G.

przeciwko Ś. Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Ś. Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. na rzecz małoletniego powoda J. G. reprezentowanego przez przedstawicieli ustawowych A. G. i D. G. kwotę 1.500 złotych (jeden tysiąc pięćset złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 listopada 2010 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz małoletniego powoda J. G. reprezentowanego przez przedstawicieli ustawowych A. G. i D. G. kwotę 75,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 356/11

UZASADNIENIE

Przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda J. A. G. i D. G. domagali się zasądzenia na rzecz małoletniego powoda od strony pozwanej Ś. Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. kwoty 2 000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 listopada 2010 r. do dnia zapłaty i kwoty 1 000 zł tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi od dnia 16 listopada 2010 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu. Wnieśli również o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za szkody mogące powstać w przyszłości.

W uzasadnieniu pozwu wskazali, że w dniu 13 października 2010 r. ich 4 – letni syn J. G., wychodząc z klatki schodowej nr 6 przy ul. (...) w Ś., potknął się o wystającą ponad poziom drogi studzienkę kanalizacyjną, w wyniku czego doznał urazu głowy, który wymagał interwencji chirurgicznej w Izbie Przyjęć Szpitala w L., a dalsze leczenie małoletniego powoda miało już miejsce w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Ś.. Podali także, iż w dniu 15.10.2010 r. matka małoletniego powoda zwróciła się do pozwanej spółdzielni mieszkaniowej jako właściciela drogi o wypłatę odszkodowania, jednak w wyjaśnieniach zdarzenia przesłanych przez stronę pozwaną do swojego ubezpieczyciela (...) S.A., zostało zawarte oświadczenie o braku podstaw o przyjęciu odpowiedzialności za wypadek z uwagi na to, że studzienka wystaje ponad poziom zero w związku z przygotowaniem pod dywanik asfaltowy, który miała wykonać nieistniejąca już Spółdzielnia Mieszkaniowa (...). Zdaniem przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda, wina strony pozwanej jest oczywista, bowiem nie można zgodzić się z tym, że właściciel gruntu, od co najmniej 8 lat nie mógł dokończyć inwestycji rozpoczętej przez nieistniejącą już spółdzielnię, a wystająca studzienka stwarza

niebezpieczeństwo dla przechodniów. Podnieśli nadto, że w związku z doznaną przez małoletniego powoda krzywdą strona pozwana powinna wypłacić mu zadośćuczynienie w celu złagodzenia poniesionej przez dziecko krzywdy.

Strona pozwana Ś. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Ś. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od małoletniego powoda na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wniosła również o wezwanie do udziału w sprawie (...) S.A. w Ł..

W uzasadnieniu podała, że nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenie w wyniku, którego doszło do obrażeń 4 – letniego powoda, gdyż studzienka kanalizacyjna, o która potknął się małoletni powód nie stanowi własności pozwanej spółdzielni. Wskazała także, iż dla właściwej oceny sytuacji nie bez znaczenia jest okoliczność, że 4 – letni powód powinien znajdować się pod należytą opieką, a wyłączną odpowiedzialność za skutki zdarzenia z dnia 13.10.2010 r. ponoszą rodzice dziecka, którzy nie dopilnowali małoletniego powoda. Strona pozwana argumentowała nadto, że koniecznym jest wezwanie do wzięcia udziału w sprawie jej ubezpieczyciela w zakresie zdarzeń objętych żądaniem pozwu.

Interwenant uboczny po stronie pozwanej (...) S.A. w Ł. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu podał, że na podstawie zawartej z pozwaną spółdzielnią umowy ubezpieczenia udziela jej ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej, niemniej jednak strona pozwana nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej wobec małoletniego powoda. Interwenant uboczny podniósł, także, iż przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda nie udowodnili okoliczności zdarzenia oraz winy pozwanej spółdzielni. Z ostrożności procesowej wskazał, że wysokość dochodzonego pozwem zadośćuczynienie jest zawyżona w odniesieniu do rozmiaru doznanej przez małoletniego powoda krzywdy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.10 2010 r. A. G., wychodząc z klatki schodowej nr 6 przy ul. (...) w Ś. z dwojgiem 4 – letnich dzieci, w tym małoletnim powodem J. G., przechodziła wraz z dziećmi przez pobliską drogę. Na tej drodze usytuowana była studzienka kanalizacyjna wystająca około 8 cm ponad powierzchnię drogi. Idący obok matki, małoletni powód, potknął się o przedmiotową studzienkę kanalizacyjną, wskutek czego upadł, doznając rany tłuczonej czoła. A. G. wzięła zakrwawionego małoletniego powoda na ręce i zaniósła go do mieszkania, w którym wraz z mężem założyła opatrunek dziecku. Następnie małoletni powód został przewieziony samochodem do Izby Przyjęć Szpitala w Ł., gdzie zszyto mu rozciętą głowę, zakładając jeden szew. Później małoletni powód został przewieziony przez rodziców do domu, a szew zdjęto po 10 dniach.

dowód: fotografie studzienki k 5 – 7

historii choroby k 7

zeznania świadka M. W. k 73

przesłuchanie przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda:

A. G. k 73 – 74

D. G. k 74

Przedmiotowa studzienka kanalizacyjna jest własnością strony pozwanej Ś. Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. i zlokalizowana jest na drodze przeznaczonej dla ruchu pieszego i pojazdów. Studzienka ta stanowi część infrastruktury kanalizacji osiedlowej, a podmiotem zobowiązanym do prac konserwatorskich i zabezpieczających jest pozwana spółdzielnia.

dowód: pismo Zakładu (...) w Ś. z dnia 08.09.2011 r. k 61

Pismem z dnia 15.10.2010 r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda A. G. zwróciła się do Ś. Spółdzielni Mieszkaniowej w Ś. o wypłatę odszkodowania z tytułu nieszczęśliwego wypadku, opisując przebieg zdarzenia z dnia 13.10.2010 r. i obrażenia doznane przez małoletniego powoda. Pozwana spółdzielnia zawiadomiła o zgłoszeniu powyższego zdarzenia swojego ubezpieczyciela w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (...) S.A. w Ł.. W piśmie z dnia 11.03.2011 r. strona pozwana poinformowała ubezpieczyciela, że nie ma podstaw do przyjęcia odpowiedzialności za powyższe zdarzenie z uwagi na nieprzedłożenie dokumentacji medycznej, a także okoliczność, że studzienka kanalizacyjna istniejąca na drodze należącej do zasobów spółdzielni nie jest źle zabezpieczona. Podała także, iż studzienka ta wystaje ponad poziom zero, gdyż była przygotowana pod dywanik asfaltowy, jednak inwestorem była nieistniejąca już (...) Spółdzielnia (...).

W piśmie z dnia 15.03.2011 r. (...) S.A. w Ł. poinformowało przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda o tym, że odmawia wypłaty odszkodowania z uwagi na to, że pozwana spółdzielnia odmawia przyjęcia odpowiedzialności za zdarzenie.

dowód: akta szkody nr U/007332/2011

wniosek o wypłatę odszkodowania z dnia 15.10.2010 r. k 8

pismo strony pozwanej z dnia 11.03.2011 r. k 11

decyzja odmowna wypłaty odszkodowania z dnia 15.03.2011 r. k 12

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda włączyli roszczenia odszkodowawcze ze zdarzeniem z dnia 13.10.2010 r. polegającym na tym, że małoletni powód w trakcie przechodzenia z matką przez drogę potknął się o wystającą studzienkę kanalizacyjną i przewracając się doznał wierzchniego urazu głowy. Rodzice małoletniego powoda obarczali odpowiedzialnością za zaistnienie powyższego zdarzenia pozwaną spółdzielnię jako właściciela tej studzienki, czemu przeczyła strona pozwana. Spór między stronami dotyczył zatem zarówno powstania obowiązku odszkodowawczego strony pozwanej wobec małoletniego powoda, jak i wysokości i zasadności samych roszczeń odszkodowawczych.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Powyższy przepis statuuje odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadzie winy. Obowiązek naprawienia szkody, na podstawie art. 415 k.c., spoczywa również na podmiocie odpowiedzialnym za utrzymanie infrastruktury technicznej w odpowiednim stanie, nie stwarzającym zagrożenia dla zdrowia innych osób, jeżeli wskutek zaniedbań istniejący stan elementów takiej infrastruktury doprowadził do wyrządzenia szkody.

Z materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności w postaci dokumentacji, zeznań świadka M. W. i przesłuchania przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda wynika, że uraz doznany przez małoletniego powoda w dniu 13.10.2010 r. w pobliżu klatki schodowej nr 6 przy ul. (...) w Ś. był następstwem zawinionych zaniedbań pozwanej spółdzielni, która nie zabezpieczyła studzienki kanalizacyjnej, wystającej ponad poziom powierzchni drogi. Z opisu przebiegu powyższego zdarzenia podanego przez matkę małoletniego powoda A. G. i świadka M. W. wynika, że małoletni powód, idąc obok matki potknął się o wystającą studzienkę kanalizacyjną, wskutek czego przewrócił się i doznał stłuczenia czoła. Z okoliczności zdarzenia wynika zatem, że 4 – letni powód w chwili zdarzenia znajdował się pod bezpośrednią opieką matki, natomiast stan zagrożenia dla zdrowia dziecka, które mogło już samodzielnie chodzić, stwarzała wystająca studzienka kanalizacyjna. Z całokształtu okoliczności sprawy wynika również, iż droga, na której usytuowana jest powyższa studzienka ma charakter drogi wewnętrznej, osiedlowej przeznaczonej dla

ruchu pieszego i pojazdów. Ponadto z pisma Zakładu (...) w Ś. z dnia 08.09.2011 r. wynika, że przedmiotowa studzienka kanalizacyjna stanowi infrastrukturę kanalizacji osiedlowej i należy do pozwanej spółdzielni. Oznacza to, że podmiotem odpowiedzialnym za utrzymanie tej studzienki w stanie niepowodującym zagrożenia dla zdrowia innych osób była strona pozwana. Materiał dowodowy zebrany w sprawie wskazuje na to, że strona pozwana od wielu lat nie zabezpiecza wystającej studzienki kanalizacyjnej, co w konsekwencji doprowadziło do powstania obrażeń ciała u małoletniego powoda, który potknął się o wystającą studzienkę i upadł. Sąd uznał zatem, że pozwana spółdzielnia ponosi odpowiedzialność deliktową wobec małoletniego powoda za skutki zdarzenia z dnia 13.10.2010 r.

Odnosząc się do samych roszczeń odszkodowawczych małoletniego powoda, należy wskazać, iż obowiązek naprawienia szkody dotyczy wyrównania uszczerbku o charakterze majątkowym i niemajątkowym wyrządzonego czynem niedozwolonym. Z treści pozwu w niniejszej sprawie wynika, że przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda dochodzili zadośćuczynienia i odszkodowania. W tym miejscu należy wskazać, iż roszczenie dotyczące odszkodowania z samej zasady obejmowało żądanie naprawienia szkody majątkowej. Zgodnie z art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Niemniej jednak przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda nie udowodnili poniesienia kosztów z tytułu urazu doznanego przez dziecko, ani innego uszczerbku majątkowego z tego tytułu. Tym samym powództwo w zakresie dochodzonego odszkodowania podlegało oddaleniu.

Inaczej natomiast przedstawiała się sprawa dotycząca roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia. Zebrany materiał dowodowy wskazuje bowiem jednoznacznie, że małoletni powód wskutek przedmiotowego zdarzenia poniósł krzywdę, której wynagrodzenie w drodze świadczenia z tytułu zadośćuczynienia spoczywa na pozwanej spółdzielni.

Na podstawie art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Natomiast stosownie do treści art. 445§1 k.c. w powyższym przypadku sąd może przyznać odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Zadośćuczynienie jest szczególną formą naprawienia niemajątkowej szkody na osobie (krzywdy) stanowiącej rodzaj rekompensaty pieniężnej za doznane przez osobę pokrzywdzoną czynem niedozwolonym cierpienia fizyczne lub psychiczne i powinno ułatwić przezwycięzenie przez nią ujemnych przeżyć psychicznych. Wprawdzie przepisy prawa nie określają szczegółowo kryteriów jakimi powinien kierować się Sąd przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia, to jednak odpowiednie wskazówki w zakresie określania wysokości takiego świadczenia pieniężnego zostały wypracowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz w doktrynie prawa. Charakter szkody niemajątkowej decyduje o jej niewymierności, jednak biorąc pod uwagę, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i stanowi swoiste wynagrodzenie osobie poszkodowanej przeżytych cierpień fizycznych i psychicznych przez zobowiązanego do odszkodowania, to odpowiednia suma powinna być pochodną wielkości doznanej krzywdy i przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Wysokość zasądzonej kwoty powinna być umiarkowana przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar krzywdy. Przesłanki, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia zostały wskazane w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Decydujące znaczenie powinien mieć rozmiar doznanej szkody niemajątkowej przejawiający się rodzajem uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, ich nieodwracalny charakter, długotrwałość i przebieg procesu leczenia, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i długotrwałość, wiek poszkodowanego, a także ujemne skutki zdrowotne w przyszłości (por. wyrok SN z dnia 27 lutego 2004 r. V CK 282/03, wyrok SN z dnia 1 kwietnia 2004 r. II CK 131/03). Ponadto wysokość świadczenia z tytułu zadośćuczynienia nie powinna być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z dnia 28 września 2001 r., sygn. akt III CKN 427/00).

Z przedłożonej dokumentacji lekarskiej i przesłuchania przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda wynika, że wskutek zdarzenia z dnia 13.10.2010 r. doznał on stłuczenia głowy. Niewątpliwie rozcięcie głowy połączone z silnym krwawieniem i intensywnymi w czasie zaistnienia urazu dolegliwościami bólowymi musiały być traumatycznym wydarzeniem w życiu 4 – letniego dziecka. Ponadto konieczność założenia szwu na ranę i związana z tym wizyta w izbie przyjęć szpitala z całą pewnością pogłębiły nieprzyjemne przeżycia dziecka. Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, rodzaj obrażeń ciała małoletniego powoda, stopień natężenia dolegliwości bólowych, Sąd uznał, że rozmiar

doznanej przez małoletniego powoda krzywdy uzasadnia przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego z tytułu zadośćuczynienia w wysokości 1 500 zł. Nadto powyższa kwota nie jest nadmierna i odpowiada przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Natomiast powództwo w zakresie żądania wyższej kwoty zadośćuczynienia, jako bezzasadne, podlegało oddaleniu.

W niniejszej sprawie brak było podstaw w świetle art. 189 k.p.c. do ustalenia odpowiedzialności strony pozwanej na przyszłość za skutki zdarzenia z dnia 13.10.2010 r., gdyż doznany przez małoletniego powoda uraz miał charakter powierzchowny i nie był znaczny, a przedstawiciele ustawowi małoletniego powoda nie wykazali dowodowo aby zachodziły jakiegokolwiek podstawy do założenia, że może on wywołać jakiegokolwiek negatywne następstwa dla zdrowia dziecka w przyszłości.

Odsetki ustawowe zostały zasądzone, na podstawie art. 481§1 i §2 k.c., od dnia 16.11.2010 r. do dnia zapłaty, gdyż w dniu 15.11.2010 r. upłynął już 30 – dniowy termin do zapłaty od zgłoszenia szkody w piśmie z dnia 15.10.2010 r., skutkując wymagalnością roszczenia odsetkowego od dnia następnego.

Rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie kosztów procesu zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. W niniejszej sprawie zaszyły okoliczności uzasadniające dokonanie stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu stron. Powództwo zostało uwzględnione w stosunku do zgłoszonego żądania w 50%. Koszty przedstawicieli ustawowych małoletniego powoda to: opłata sądowa od pozwu w kwocie 150 zł, kwota 600 zł z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika procesowego oraz kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Koszty strony pozwanej to łączna kwota 617 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Strona pozwana obowiązana jest zatem zwrócić małoletniemu powodowi reprezentowanemu przez przedstawicieli ustawowych koszty procesu w kwocie 75 zł.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w sentencji.